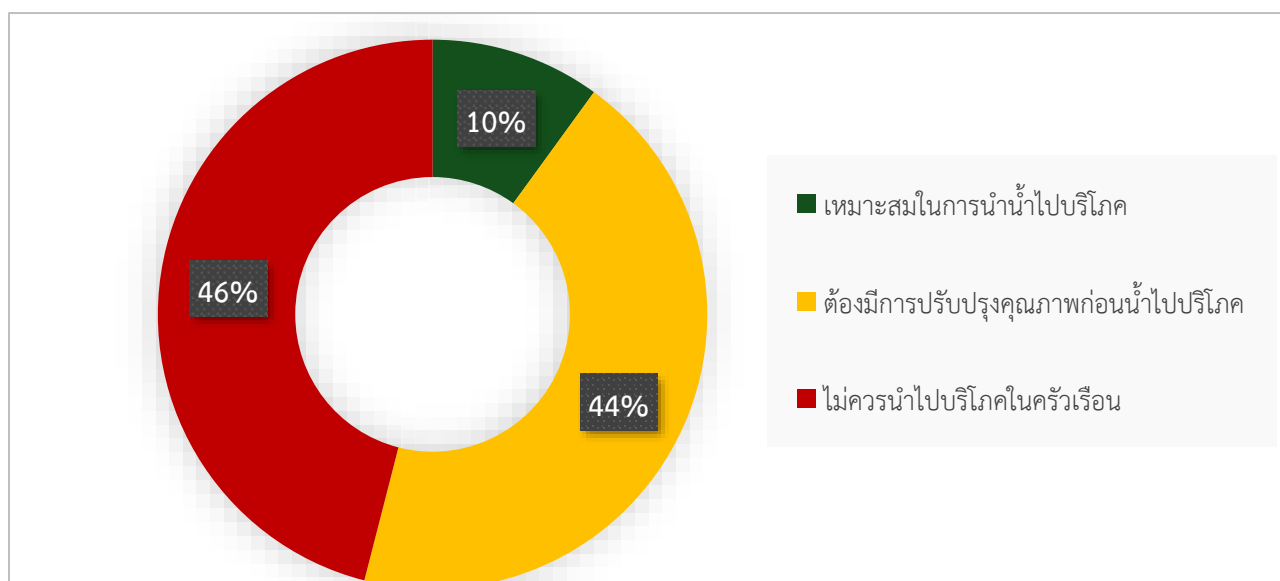

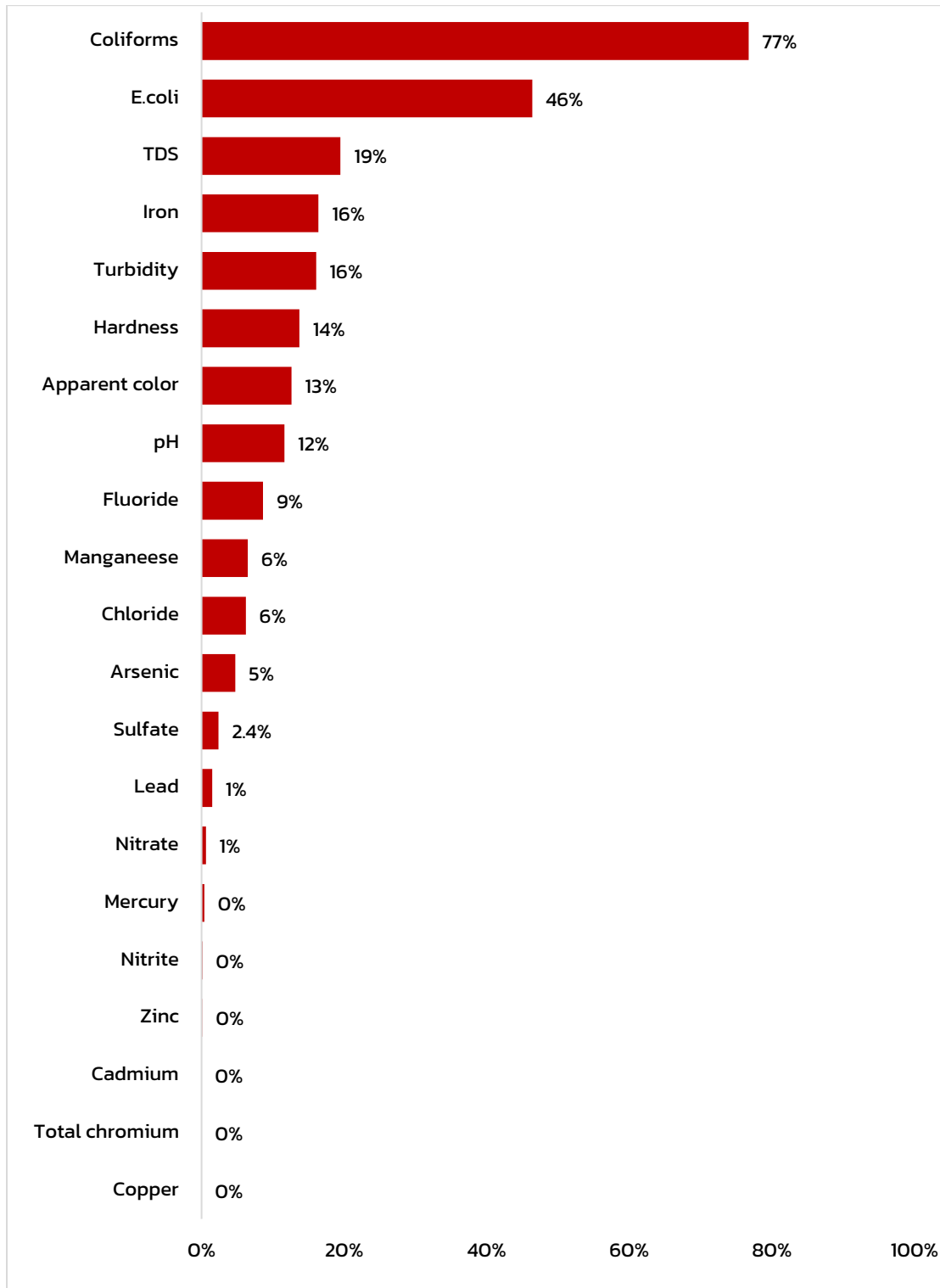
ผลการดำเนินงาน/สถานการณ์คุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน ปีงบประมาณ 2568

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีการกำหนดเป้าหมายการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านจำนวนทั้งสิ้น 5,000 แห่ง โดยผลการดำเนินงาน ณ วันที่ 24 กรกฎาคม 2568 พบว่า ได้ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำประปาหมู่บ้านเพื่อตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำแล้วจำนวน 4,829 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 96.58 ของเป้าหมาย ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำทางห้องปฏิบัติการ พบว่า น้ำประปาหมู่บ้านที่ผ่านมาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563 ซึ่งเป็นคุณภาพน้ำประปาที่เหมาะสมต่อการบริโภค มีจำนวน 485 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.0 ในขณะที่น้ำประปาหมู่บ้านอีกร้อยละ 44 จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงคุณภาพก่อนนำไปบริโภค เนื่องจากพบการปนเปื้อนทางกายภาพและจุลชีววิทยา และอีกร้อยละ 46.0 เป็นน้ำที่ไม่เหมาะสมต่อการบริโภคในครัวเรือน เนื่องจากพบการปนเปื้อนทางเคมี ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์จำแนกตามพารามิเตอร์ที่ทำการตรวจวิเคราะห์ จำนวน 21 พารามิเตอร์ พบว่า พารามิเตอร์ที่ตรวจพบการปนเปื้อนสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ โคลิฟอร์มแบคทีเรีย (ร้อยละ 77.0) *E.coli* (ร้อยละ 46.0) ของแข็งละลายน้ำทั้งหมด (TDS) (ร้อยละ 19.0) เหล็ก (ร้อยละ 16.0) และความขุ่น (ร้อยละ 16.0) ส่วนโลหะหนักที่เป็นพิษนั้น เริ่มพบสารหนูในน้ำประปาหมู่บ้านในบางพื้นที่แต่จะพบในปริมาณที่สูงกว่าเกณฑ์เพียงเล็กน้อย (เกณฑ์กำหนด 0.01 mg/l) สำหรับตะกั่วและปรอทพบน้อยมาก ส่วนโครเมียมและแคดเมียมไม่พบการปนเปื้อน รายละเอียดดังแสดงในแผนภูมิที่ 1 และ 2

แผนภูมิที่ 1 แสดงร้อยละของคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน จำแนกตามความเหมาะสมในการนำไปบริโภค

แผนภูมิที่ ๒ แสดงการปนเปื้อนในน้ำประปาหมู่บ้าน จำแนกรายพารามิเตอร์

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

1. จำนวนระบบประปาหมู่บ้านที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก (ประมาณ 70,000 แห่ง) ส่งผลให้เกิดความท้าทายในการดำเนินงานเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและการพัฒนาให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งในด้านศักยภาพของห้องปฏิบัติการวิเคราะห์น้ำ งบประมาณสนับสนุน
2. การบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)
3. ข้อยกาดด้านการเชื่อมโยงข้อมูลผลทดสอบคุณภาพน้ำประปาทางห้องปฏิบัติการ ไม่เป็นระบบแบบ Real-time ส่งผลต่อการวิเคราะห์ สรุปข้อมูล และใช้ประโยชน์การแก้ไขและพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้เป็นไปตามมาตรฐานฯ
4. ระบบผลิตประปาขาดประสิทธิภาพโดยเฉพาะระบบฆ่าเชื้อโรค หรือการผลิตเกินกว่าศักยภาพของระบบผลิต เนื่องจากประชาชนต้องการใช้น้ำมาก
5. ผู้ดูแลระบบประปายังขาดทักษะความเชี่ยวชาญในการ ควบคุมการผลิตน้ำประปา และขาดแรงจูงใจในการทำงานเนื่องจากได้ค่าตอบแทนน้อยหรือไม่มี รวมไปถึงไม่มีความ มั่นคงในอาชีพ